

Historien om Fyren och Kamratklubben Måsarna

Omkring 1930 bildade ett antal Götamedlemmar en något man kan kanske kalla det för en exklusiv grupp båtägare, begränsat till 30 – 40 besättningar, Kamratklubben Måsarna.

Anledningen till denna berättelse är att vi nyligen "hittat" en fyr, en 70 cm hög pjäs av koppar, i en trälåda hopsnickrad av gamla sockerlådor, i ett utrymme på Jungfruholmarna. Detta fynd måste utforskas!

På en graverad silverplåt anbragd på fyren finns inskriptionen:

GÅVA
TILL
KAMRATKLUBBEN MÅSARNA
19 $\frac{31}{12}$ 33
NILS GUSTAFSSON, AXEL SANDBERG

Fyndet gav anledning till att besöka Göta Segelsällskaps arkiv i Stadsarkivet, där i arkivkartongen F1D4 som innehåller handlingar under tiden 1908 – 1941, vi hittade handlingar om Måsarna.

- 2) Korrespondens mellan GSS och den inom Sällskapet bildade Kamratföreningen Måsarna 1936 – 1938. Här nedan följer en förkortad sammanfattning:
- Förteckning över Måsarnas medlemmar och avgifter. 32 medl., 15 reg. båtar. (bl.a. E. Jansson, Moana, S. Svensson, Ess-Marie).
 - Måsarnas styrelse: Ordf. N. Widman, v. ordf. N. Olsson, sekr. K. Sandberg, v. sekr. Larsson, kassör, S. Svensson.
 - Måsarnas brev daterat 12 juni 1936, till GSS styrelse om "rättighet" att vid fester få disponera Jungfruholmarna. Undertecknat av N. Widman.
 - GSS svar till Måsarna den 4 juli 1936: att GSS styrelse saknar befogenhet att bevilja förening eller sammanslutning att disponera Jungfruholmarna och paviljong, ...de tillhör GSS medlemmar och är endast till för dess medlemmar. Undertecknat av Åke Johnson, sekr..
 - Förslag från Måsarna att träffas under ordnade former för att skapa sämja mellan dem och GSS, 16 dec. 1937, undertecknat "för Måsarna, Sven Friberg, E. Uddén, F. E. Sjölander, Karl Larsson.
 - GSS kallelse 24 jan 1938 till Måsarna att delta i GSS styrelsesammanträde 27/1 1938 å caféet Brännkyrkagatan 156, hörnet Bergsundsgatan. Undertecknat G. Eriksson, ordf.
 - Till Göta Segelsällskap – (på GSS brevpapper) Stockholm den 26 mars 1938. Förslag på tillägg i GSS stadgar "att bildas det inom GSS en kamratförening eller liknande sammanslutning, skall dess stadgar godkännas av GSS och alla dess fattade beslut förelägges GSS styrelse för godkännande innan beslut får verkställas. Undertecknat F. E. Sjölander. (Hedersordförande i GSS).
 - Måsarnas brev till GSS 28/3 1938: Skarp protest mot att pkt 9 i dagordningen till något allmänt möte var avfattat på sådant sätt att den skadar Kamratklubben utåt mycket goda renommé. "Vi hoppas att formuleringen tillkommit av misstag, men bedja få framhålla att vi för framtiden ej önska få vårt namn sammanblandat med Göta SS:s inre angelägenheter.

Högaktningsfullt för KAMRATKLUBBEN MÅSARNA L. Weissner, ordf.”

Därefter finns ingen ytterligare dokumentation att finna i arkivet.

Ovanstående utdrag ur handlingar mellan GSS och Måsarna ligger till grund för denna berättelse, men det finns inga svar på hur det började och hur det slutade. Det finns inga Måsar att fråga, det finns inget dokumenterat i GSS årsböcker.

Men vår Götamedlem, tillika Göta-Veteranen, Gerhard Lindström erinrar sig ha varit med om en seglats med sin far, Thure Lindström, tillsammans med Måsarna till Kärsön år 1938. Gerhard, då 8 år, fick i uppdrag att sälja lotter till seglarna och besättningar. Lottpris kanske 1 krona, lotterivinst, en liten snusdosa av ”silver” där locket graverats:

KONUNG GUSTAF V
1858 – 1939

samt i mitten en relief av V-GURRA

Gerhard fick även äran att dra vinnarlotten, och drog sin egen som vinst! Göta Segelsällskap har 2012 fått dosan i gåva av Gerhard och den finns numera i Götas prisskåp i Spinnhuset.

Hur har då

Fyren hamnat på Jungfruholmarna?

Troligen har den återskänkts av någon Måsarvinge och då till dåvarande Göta-Veteranordföranden Robert Levin.

Och hamnat på Jungfruholmarna i ett förråd.

Nu finns Fyren uppställd till allmänt beskådande i Spinnhuset.

Det intressanta med Fyren är dess innanmäte: ett urverk, troligen en gammal väckarklocka, som försetts med elektriska kontakter, så att den med batteriers hjälp kunde få fyrbelysningen att blinka.

(Tyvärr är urverket lite för tröttn efter nästan 80 år, så Fyren får förbli släckt, såsom många av Sjöfartsverkets).

Fyren och förvaringslådan

Det trötta urverket
med den finurliga blinkkontakten
som tickar fram på kugghjulet

DIBE2012